

LATINSKA och GREKISKA LÅNORD

Övningar

Eva Tidner 2016

Övning A

Skriv svenska eller engelska lånord på de tomma raderna.

L = ordet kommer från latin   G = ordet kommer från grekiska   (eng) = lånord i engelska

1. Halvklot G _____
2. Som berör hela jordklotet L _____
3. Samlingsplats där böcker ställs upp: G _____
(eng) L _____
4. Världsbild med solen i centrum G _____
5. Solsystem L (eng) _____ system.
6. Världsbild med jorden i centrum G _____
7. Obebodd skog och mark L _____
8. Målning med vattenfärg L _____
9. Uttorkning G _____
10. Levnadsbeskrivning G _____
11. Livskraftig L _____
12. Dödshjälp, ”völdöd” G _____
13. Dödlig L _____
14. Sedelära G _____ och L _____.
15. Samling av noveller, ”blomsamling” G _____
16. Blomförsäljare L _____
17. Om fågelinfluensan: Sjukdomen orsakas av L _____-a__influensavirus.
18. Fågelkännare som ringmärker och forskar om fåglar brukar kallas
G _____.
19. Mångspråkig G _____
20. Tvåspråkig L (eng) _____
21. Som har att göra med folkslag G _____
22. Folkvälde G _____
23. Inhemsk G _____
24. Omtyckt av folket L _____
25. Antändning L (eng) _____
26. Tokig i att sätta eld på något G _____
27. Halvö L (eng) _____

28. Ögrupp i Stilla Havet med många öar G _____
29. Näsljud L _____
30. Noshörning G (eng) _____
31. Hjärtlig L (eng) _____
32. EKG G elektro-_____ -gram.
33. Som har att göra med livmodern L _____
34. Rasande (som man trodde berodde på livmodern) G _____
35. Tandläkare L (eng) _____
36. Läran om tänder G _____
37. Som har att göra med munnen, Muntlig L (eng) _____
38. Inflammation i munnens slemhinna G _____
39. Blodsband, "samblodighet" L (eng) _____
40. Blödning G (eng) _____
41. Fotvård L _____
42. Undanröja hinder, ge service, "frånfota" L _____
43. Personer på andra sidan jordklotet, "motfotingar" G _____
44. Handvård L _____
45. Medicinskt handarbete G _____
46. En missbildning som innebär att man har övertaliga fingrar och/eller tår
G _____ .
47. Versfot som liksom t.ex. pekfingret har en lång och två korta stavelser respektive leder
G _____ .
48. Huvudman på fartyg L _____
49. Förhastad, brådstörtad, överilad, "med huvudet före" L (eng) _____
50. En medfödd missbildning av hjärnan, som innebär att den drabbade får ett mindre huvud än normalt G _____ .
Svullnad på sidan av huvudet, "huvudblodsvulst" G _____
51. Läkemedel L _____
52. Läkare för själen G _____
53. De bästas välde G _____
54. En som tror att det bästa ska hända L _____
55. Bolagets L _____ intäkter för det kommande året. = Bästa tänkbara.
56. "Förstorings"glas L (eng) _____ glass.
57. Storhetsvansinne G _____
58. Svärta ned genom förtal L _____

59. Hormon som påverkas av ljuset och ökar vid mörker och är som högst på natten
G _____
60. Person som saknar färgpigment L _____
61. Blodcancer, "vitt blod" G _____
62. Allsmäktig L (eng) _____
63. Helhetssyn G _____ syn.
64. Inte hela kroppen blev förlamad utan bara L _____ = delvis
65. "Avdelning" L (eng) _____
66. G (eng) _____ är en jättemolekyl uppbyggd av många enkla molekyler.
67. En person med stor mankraft är L _____.
68. Egennamnet '(den) manlige' G _____.
69. Kvinnlig L _____
70. Läran om kvinnan G _____
71. En person som uppträder som en könlös varelse är G "mankvinnlig"
_____.
72. Kvinnohat G _____ . Manshat G _____.
73. Vänlig L (eng) _____
74. Barnvän G _____
75. Barnslig L _____
76. Barnläkare G (eng) _____
77. Som har att göra med själen L _____
78. Som har att göra med själen G _____
79. Kvicktänkt och uttrycksfull med "andan" i sig L _____.
80. Lunginflammation G (eng) _____.
81. Andningsuppehåll i sömnen, "oandning" G _____.
82. Örtsamling L _____
83. Läran om örter G _____
84. Läran om träd G _____
85. Trädvårdsspecialist L _____
86. Trehörning L _____.
87. Rätvinklig fyrehörning L _____.
88. Femhörning G _____
89. Linje som går från ett hörn tvärs över till det motsatta G _____.
90. 'Rätta, korrigera', "göra riktigt" L _____.
91. Rättskrivning G _____.

92. Behandling av frakturer och andra skador på rörelseapparaten, ”fostran till det rätta” G _____.
93. Nakenbadare L _____
94. Plats, där de antika grekerna idrottade nakna G _____
95. Äldre mått på värmemängd L _____
96. Flaska, som bevarar drycker varma G _____
97. Vår G _____ kallas Vintergatan, på engelska the *Milky Way*.
98. En person som inte tål mjölksocker är L _____-intolerant.
99. Ögonläkare (eng) _____
100. Läkekonst för ögon G _____
101. Avbild av Jesus på korset L _____
102. Slags kiselsten med kors på G _____
103. De smärtor som Maria kände, då hon födde Jesus har gett upphov till det spanska flicknamnet L _____
104. Värk G (eng) _____

Övning B

Kombinera lånordet från latin till vänster med ett lånord från grekiska till höger som har liknande betydelse!

lånord från latin	kombination	lånord från grekiska
1. amorös	1 - j	a) adiafora
2. (eng) bilingual(ism)		b) aristokratisk
3. (eng) celestial		c) analysera
4. (eng) compassion		d) Anatolien
5. (eng) contemporary		e) anatomi
6. dissektion		f) atom
7. (eng) dissolve		g) bibliotek
8. global		h) (eng) cinema
9. (eng) indifference		i) diglossi
10. individ		j) erotisk
11. insektslära		k) hypotaktisk
12. komposition		l) monolog
13. (eng) library		m) optisk
14. (eng) movie		n) sfärisk
15. optimal		o) (eng) sympathy
16. Orienten		p) synkronisk
17. (eng) soliloquy		q) syntes
18. (eng) subordinate		r) trigon
19. venerisk		s) entomologi
20. (eng) visible		t) afroditisk
21. transformation		u) (eng) uranian
22. triangel		v) metamorfos

Övning C

Vilka lånord från latin motsvarar följande lånord från grekiska?

1. erotisk	
2. diglossi	(eng)
3. (eng) uranian	(eng)
4. (eng) sympathy	(eng)
5. synkronisk	(eng)
6. anatomi	
7. analysera	(eng)
8. sfärisk	
9. adiafora	(eng)
10. atom	
11. entomologi	
12. syntes	
13. bibliotek	(eng)
14. (eng) cinema	(eng)
15. aristokratisk	
16. Anatolien	
17. monolog	(eng)
18. hypotaktisk	(eng)
19. afroditisk	
20. optisk	(eng)
21. metamorfos	
22. trigon	

Övning D

Vilka lånord från grekiska motsvarar följande lånord från latin?

1. amorös	
2. (eng) bilingual(ism)	
3. (eng) celestial	(eng)
4. (eng) compassion	(eng)
5. (eng) contemporary	(eng)
6. dissektion	
7. (eng) dissolve	
8. global	
9. (eng) indifference	
10. individ	
11. insektslära	
12. komposition	
13. (eng) library	
14. (eng) movie	(eng)
15. optimal	
16. Orienten	
17. (eng) soliloquy	
18. (eng) subordinate	
19. venerisk	
20. (eng) visible	
21. transformation	
22. triangel	

Övning E

Kombinera det nygrekiska ordet till vänster med ett av de latinska eller modernspråkiga lånorden till höger!

(Observera att transkriberingen inte alltid motsvarar det nygrekiska uttalet.)

1. autokíneto αυτοκίνητο		a) tomat
2. hefai'steio ηφαίστειο		b) (eng) exit
3. hypógeios υπόγειος		c) (eng) supermarket
4. hyperagorá υπεραγορά		d) (fra) garçon (kypare)
5. éntomo έντομο		e) miniatyr
6. cheirógrafo χειρόγραφο		f) (eng) subterranean
7. adιάforos αδιάφορος		g) balkong
8. átomo άτομο		h) (eng) entrance
9. éxodos έξοδος		i) individ
10. eis'odos είσοδος		j) insekt
11. garsóni γκαρσόνι		k) (eng) indifferent
12. balkóni μπαλκόνι		l) automobil (hybridord, grek.+latin)
13. domáta ντομάτα		m) (eng) magnanimous
14. mikrografia μικρογραφία		n) vulkan
15. megalópsychos μεγαλόψυχος		o) manuskript

Kommentar till exemplen 11-13:

Det klassiska uttalet av β /b/, γ /g/ och δ /d/ förändrades under tidernas gång och resulterade i helt andra uttal. När nygrekiskan i modern tid lånat in ord från andra språk, som började på /b, g, d/, bestämdes att dessa ljud skulle tecknas på följande sätt:

/b/ - μπ

/g/ - γκ

/d/ - ντ

Övning F

Sätt in lånord från latin eller ett modernt språk som motsvarar de nygrekiska orden!

1. autokíneto αυτοκίνητο	(hybridord)
2. hefai'steio ηφαίστειο	
3. hýrógeios υπόγειος	(eng)
4. hyperagorá υπεραγορά	(eng)
5. éntomo έντομο	
6. cheirógrafo χειρόγραφο	
7. adíaforos αδιάφορος	(eng)
8. átomο άτομο	
9. éxodos έξοδος	(eng)
10. eis'odos είσοδος	(eng)
11. garsóni γκαρσόνι	(fra)
12. balkóni μπαλκόνι	
13. domáta ντομάτα	
14. mikrografía μικρογραφία	
15. megalópsychos μεγαλόψυχος	(eng)

Övning G

Transkribera de nygrekiska orden!

1. αυτοκίνητο	automobil (hybridord, grek.+latin)
2. ηφαίστειο	vulkan
3. υπόγειος	(eng) subterranean
4. υπεραγορά	(eng) supermarket
5. έντομο	insekt
6. χειρόγραφο	manuscript
7. αδιάφορος	(eng) indifferent
8. άτομο	individ
9. έξοδος	(eng) exit
10. είσοδος	(eng) entrance
11. γκαρσόνι	(fra) garçon (kypare)
12. μπαλκόνι	balkong
13. ντομάτα	tomat
14. μικρογραφία	miniatyr
15. μεγαλόψυχος	(eng) magnanimous

Övning H

Skriv nu in de nygrekiska orden som motsvarar lånorden från latin eller modernt språk!

1.	automobil (hybridord, grek.+latin)
2.	vulkan
3.	(eng) subterranean
4.	(eng) supermarket
5.	insekt
6.	manuscript
7.	(eng) indifferent
8.	individ
9.	(eng) exit
10.	(eng) entrance
11.	(fra) garçon (kypare)
12.	balkong
13.	tomat
14.	miniatyr
15.	(eng) magnanimous